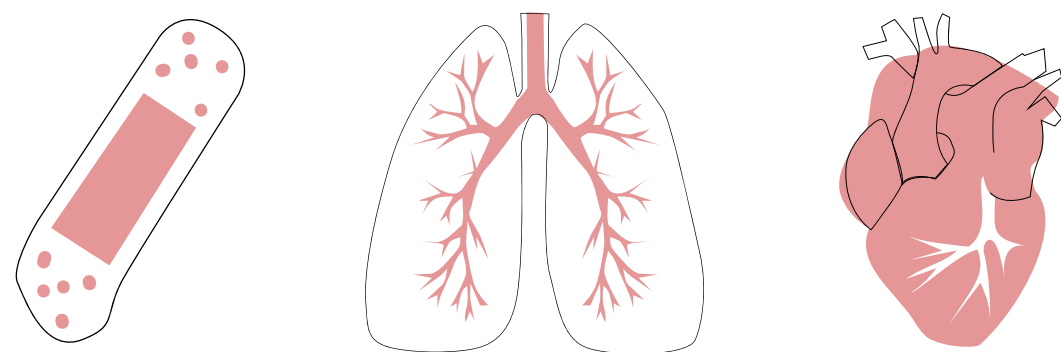
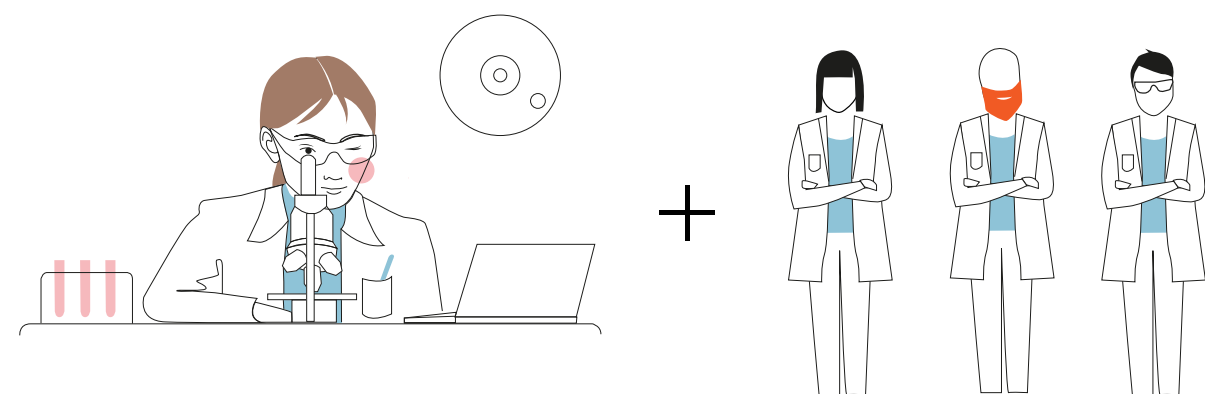
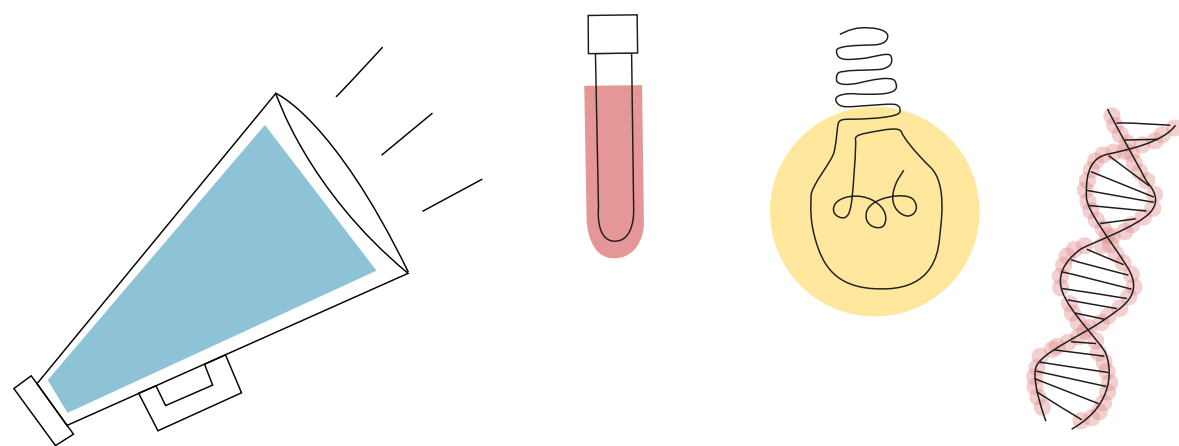

Strategi för forskning 2025-2030

Forskning och utveckling en förutsättning för god hälso- och sjukvård

Sveriges regioner bedriver en kunskapsintensiv verksamhet som bygger kunskapsutveckling och framtagande av vetenskapligt grundad kunskap som en del i kärnuppdraget. Forskning och utveckling förbättrar möjligheterna till att kunna ge god hälso- och sjukvård och är en förutsättning för jämlik vård.

Genom denna strategi tydliggörs några av de gemensamma utmaningar som hälso- och sjukvården står inför. Den visar även hur Sjukvårdsregion Mellansverige genom samverkan kan förstärka patientnära forskning inom regioner i Dalarna, Gävleborg, Sörmland Västmanland, Värmland, Uppsala och Örebro.

Genom forskning vill vi bidra med kunskap som kan hjälpa oss att hitta bättre behandlingsmetoder och därmed ökad hälsa för personer som är i kontakt med hälso- och sjukvård. En viktig del i detta arbete är att olika delar av Sjukvårdsregionen är med och ser till att forskningsbaserad kunskap och lösningar verifieras och implementeras i verksamheten.

Vi uppmanar samverkan och utveckling av stödstrukturer för forskning. På så sätt kan vi tillsammans skapa en attraktiv och stark ställning för Sjukvårdsregion Mellansverige där kunskap nyttiggörs för att möta samhällsutmaningar.

Katarina Wijk, Föreståndare
Sjukvårdsregionala forskningsrådet
Mellansverige

Göran Angergård, Styrelseordförande
Sjukvårdsregionala forskningsrådet
Mellansverige

Utgångspunkt

Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en framstående kunskapsnation ([prop. 2020/21:60](#)).

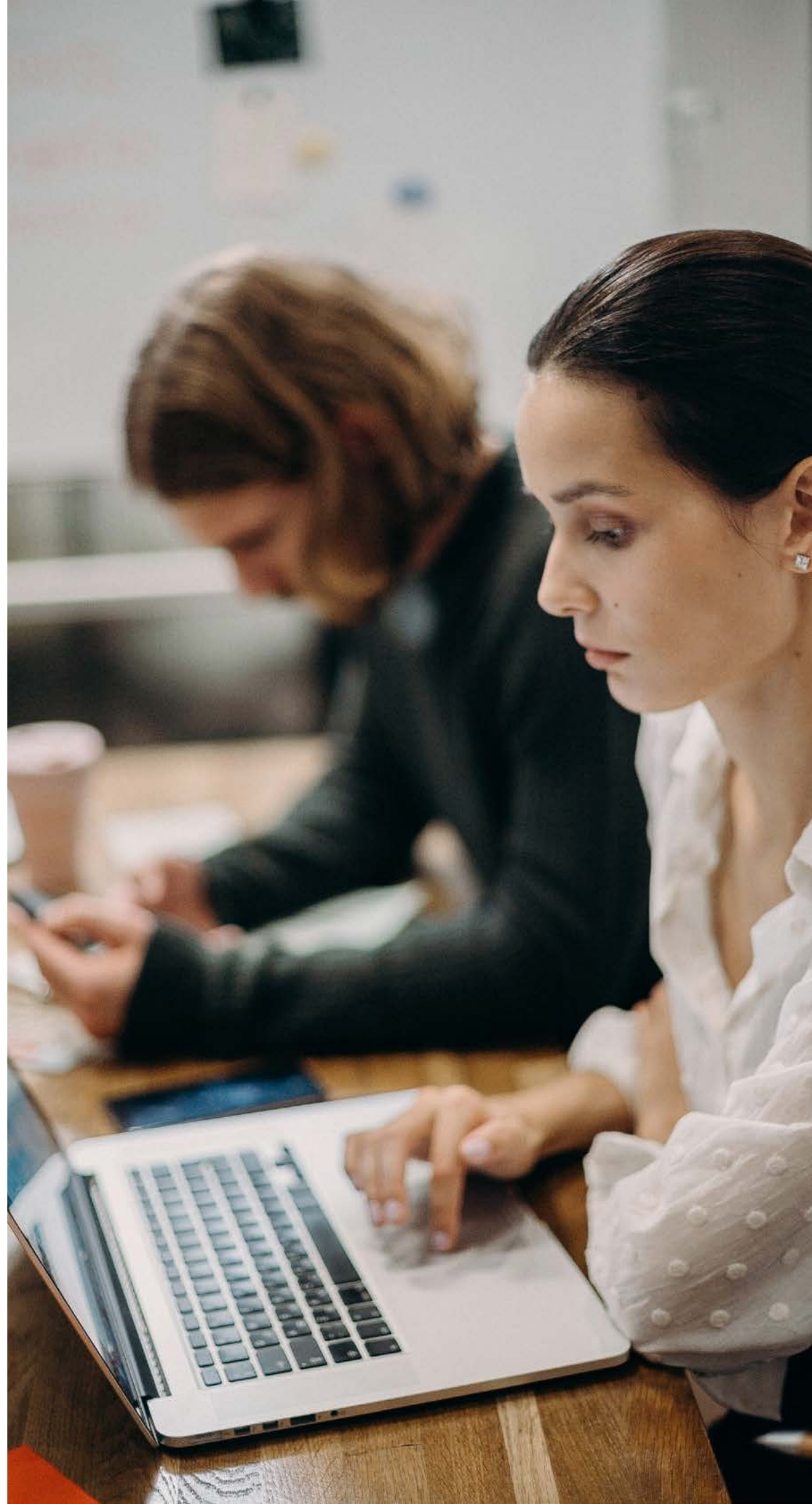
Forskning och evidens ska utgöra en integrerad del av hälso- och sjukvården och dess utveckling. I regionernas uppdrag ingår att skapa goda förutsättningar för, och att bedriva, forskning inom hälso- och sjukvård av hög kvalitet och i enlighet med god etisk standard. Regioner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område samt av folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. Regionerna ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra samt med berörda universitet och högskolor (SFS 2017:30).

Strategin utgår från hälso- och sjukvårdens forskningsuppdrag (SFS 2017:30) och fastställer väsentliga förutsättningar för att fortsätta utveckla forskningsverksamheterna och samverkan inom Sjukvårdsregion Mellansverige. Strategin tar sin utgångspunkt i de behov som finns i regionerna i Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Uppsala, Värmland, Västmanland och Örebro. Strategin harmoniserar också med de utmaningar som lyfts i [forskningspropositionen](#).

I Sjukvårdsregion Mellansverige finns ett avtalsbaserat forsknings-samarbete som omfattar två inriktningar. Den ena inriktningen avser samordning av kliniska studier Forum Mellansverige. Den andra har till primärt uppdrag att hantera forskningsansökningar och anslag för regionövergripande forskning. Riktade forskningsmedel utlyses årligen för forskningsprojekt som sker i samverkan mellan minst två regioner i Mellansverige.

Syfte och mål med forskning inom sjukvårdsregionen

Regioner bedriver en kunskapsintensiv verksamhet och behöver därmed medverka i kunskapsutveckling och framtagande av evidens som en del av kärnuppdraget. Forskning och utveckling förbättrar möjligheterna att ge god hälso- och sjukvård.

Målsättningen är att genom forskning producera kunskap som bidrar till bättre behandlingsmetoder, patientnytta, jämlik vård och ökad hälsa för medborgare. En målsättning är att inte stanna vid forskningen utan att andra delar av sjukvårdsregionen aktivt arbetar för att forskningsbaserad kunskap och lösningar verifieras och implementeras, vilket bidrar till ökad kunskapsstyrning i form av evidenssäkrade behandlingsmetoder och innovationer. Inom Sjukvårdsregion Mellansverige finns etablerad stödstruktur för forskning bland annat genom en regional nod, Forum Mellansverige, som är en del av det nationella samarbetet Kliniska Studier Sverige. Denna nod ska fortsätta utvecklas för att på så vis bidra till en fortsatt stark regional infrastruktur för klinisk forskning av hög kvalitet som ger bästa möjliga förutsättningar för utveckling av hälso- och sjukvård.

I sjukvårdsregionen ska aktiv samverkan kring forskning fortsätta ske och stärkas. Nära samarbete med aktörer inom området som andra regioner, universitet, högskolor, myndigheter, forskningsfinansiärer och life science-industrin är en förutsättning. Aktiviteter ska ske som underlättar forskningsverksamhet genom att bygga stödsystem som bygger vidare på befintlig struktur. Sjukvårdsregion Mellansverige arbetar aktivt med färdplan för life science.

Genom ett gott samarbetsklimat blir sjukvårdsregionen en attraktiv region att bedriva klinisk forskning i. Genom samverkan över länsgränserna blir sjukvårdsregionen starkare tillsammans.

Fortsätta etablera en regionövergripande forskningsinfrastruktur

I sjukvårdsregionen ska en god infrastruktur för klinisk forskning finnas som möjliggör och stimulerar ett långsiktigt arbete, detta som komplement till den befintliga infrastrukturen som finns på länsnivå. En del av denna infrastruktur utgörs av den sjukvårdsregionala noden för kliniska studier i Mellansverige som verkar under styrelsen för sjukvårdsregionala forskningsrådet. Den sjukvårdsregionala nivån samverkar med en nationell nivå bland annat med kliniska studier i Sverige. En ytterligare etablerad samverkansstruktur är inom den nationella, sjukvårdsregional och regional kunskapsstyrningssystemet för forskning och life science.

Det innebär att regional samordning sker inom områden där samverkan skapar mervärde och bidrar till hög kvalitet såsom gemensamma processer relaterat till hälsodata för forskningsändamål, studieförfrågningar och forskningsetik. Vissa funktioner behöver finnas nära den kliniska verksamheten exempelvis forskningssjuksköterskor och forskningsstödjande personal, medan andra med fördel kan samordnas regionalt såsom stöd för anslag- och etiksansökningar, viss forskarrådgivning, utbildning, datahantering med mera.

Inom sjukvårdsregionen ska insatser samordnas regionalt genom bland annat befintligt FoU-chefsnätverk, regionalt biobankcentra, regionalt forskningsråd och regionala noden i Mellansverige samt genom så kallat lokalt nodnätverk med representation från samtliga regioner. Utifrån identifierade behov fortsätta utveckla samverkansfunktioner och nätverk inom till exempel biostatistik, hälsoekonomi och medicinteknik. På regional nivå behövs fortsatt utveckling av uppföljningssystem, samordningsstöd och stödresurser som underlättar för klinisk forskning på länsnivå.

Skapa goda förutsättningar för att bedriva forskning

I sjukvårdsregionen ska den gemensamma regionala verksamheten utformas så att goda förutsättningar skapas för att stödja medarbetare i regioner att bedriva forskning under goda och jämlika förhållanden oavsett profession eller ämnesområde.

Det innebär att de sjukvårdregionövergripande satsningar som görs på forskning beaktar förutsättningar för att bedriva forskning i en strävan att vara likartade oavsett profession, kön eller ämnesområde.

Inom sjukvårdsregionen ska kompetensförsörjningsplaner upprättas för att tillse vetenskaplig kompetens inom regionerna. Karriärvägar inom regionerna ska innefatta möjlighet till vetenskaplig fortbildning.

Digitalisering och effektivare användning av hälsodata för forskning

I sjukvårdsregionen ska processer för att tillgängliggöra patienters hälsodata för forskningsändamål vara rättssäkra och effektiva.

Det innebär att regional samordning med avseende på digitalisering och hantering och utlämnande av hälsodata harmoniseras till den grad möjligt med beaktande av nationella initiativ. Forskning har stor nytta av att använda hälsodata och att behandla stora mängder hälsodata är ofta en förutsättning för att utveckla en jämlik vård och effektiva behandlingar. Digitalisering samt tillgången till hälsodata har även stor betydelse för utveckling och innovation.

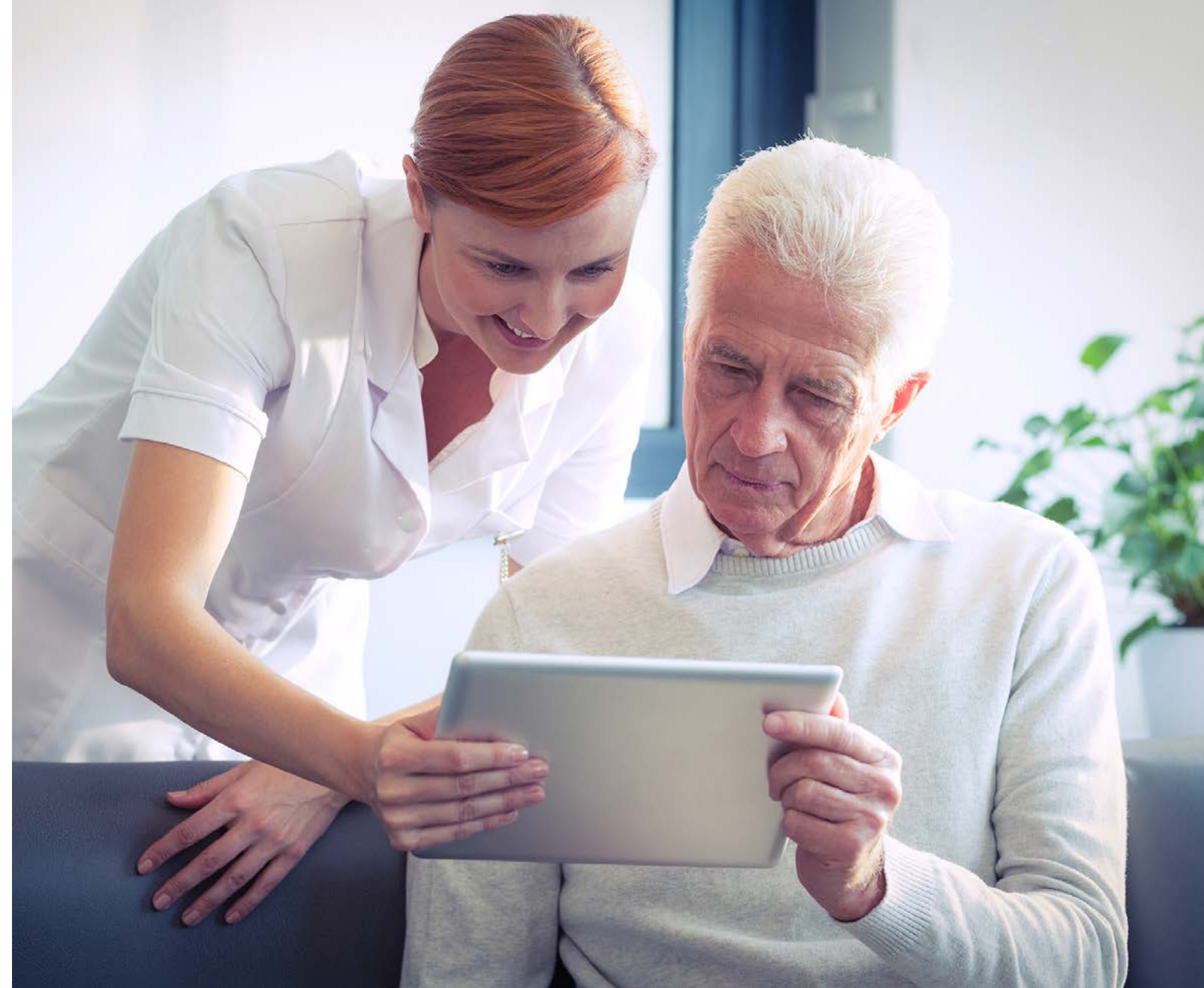
Inom sjukvårdsregionen ska insatser samordnas för effektivare användning av hälsodata för olika ändamål och nya tekniker såsom precisionsmedicin, AI och olika typer av beslutsstöd. Inom biobanksområdet ska klinisk information om patienterna i ännu högre utsträckning kopplas till biologiska data. Detta innebär att effektiva IT-system behövs inom sjukvårdsregionen, liksom att processer för att handha rättsenliga och etiska frågor runt hälsodata behöver utvecklas vidare.

Forskning ska vara en integrerad del av grunduppdraget

I sjukvårdsregionen ska det, i verksamheter där klinisk forskning bedrivs, uttalat ingå i all vårdpersonals uppdrag att bidra till att klinisk forskning kan genomföras.

Det innebär att en positiv attityd till forskning ska genomsyra verksamheterna och dess produktionsplanering, därtill att framtagande av evidens inom klinisk forskning utgör en grundpelare i det dagliga arbetet.

Inom sjukvårdsregionen verkar vi för att ledning på alla nivåer känner till förutsättningar för forskning, efterfrågar evidens samt stödjer, uppmuntrar och följer upp forskningsaktivitet i sin verksamhet. Vid implementering av nya arbetsformer, till exempel god och nära vård-omställningen, utgör vetenskaplig uppföljning, kunskapsstyrning och evidens grundpelare. Ansvarig för att utforma gemensam samordning av uppföljningssystem är den regionala noden Forum Mellansverige. I utbildning för medarbetare och nya chefer på alla nivåer bör kunskap om forskning integreras och regionala utbildningsinsatser arrangeras.

Patientsamverkan i forskning

Inom sjukvårdsregionen ska patienternas kunskap, erfarenheter och vilja att delta i forskning tas tillvara och patienten ses som medskapare.

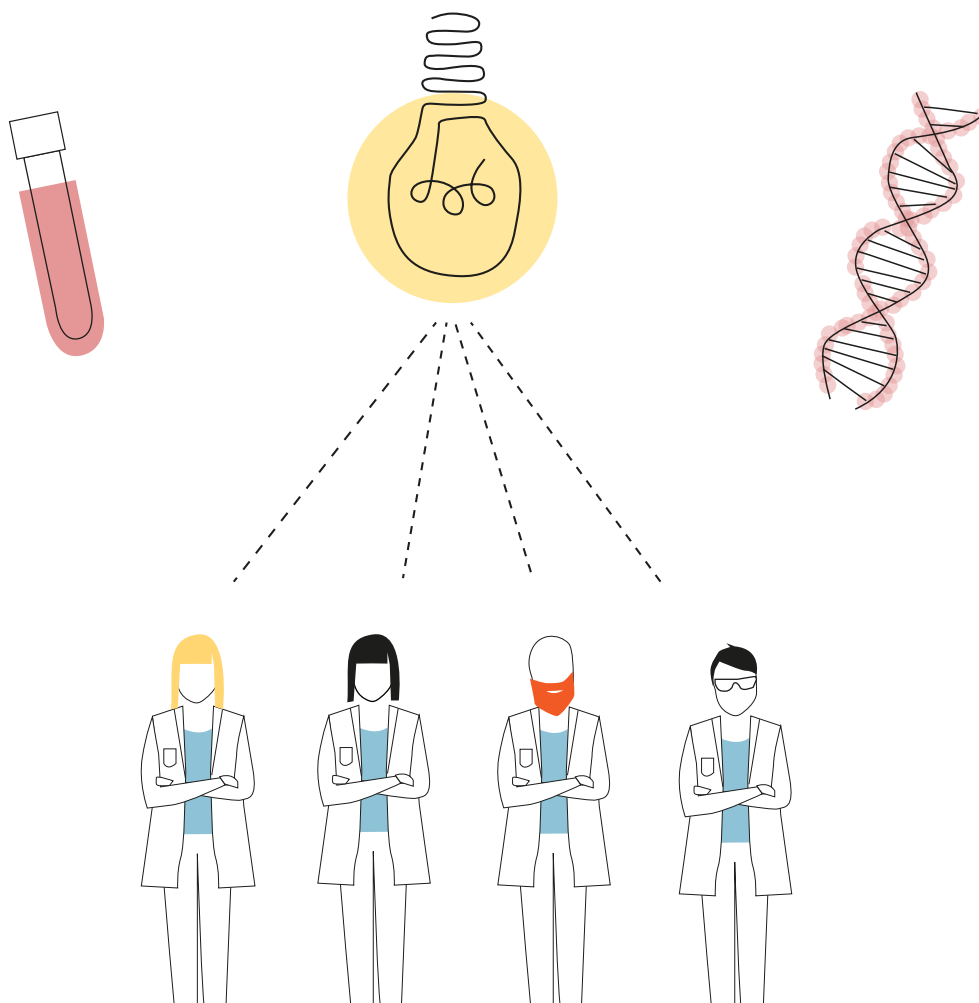
Det innebär att medborgares och patienters erfarenhet och kunskap tas tillvara i olika sammanhang, till exempel planering av studier. Patienter ska aktivt bjudas in till samråd, fokusgrupper och andra grupperingar i utvecklingsarbetet.

Inom sjukvårdsregionen ges den regionala noden uppdraget att fortsätta utveckla former för patientsamverkan i forskning.

Samverkanstruktur

Ett avtalsbaserat samarbete mellan regionerna i Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Uppsala, Värmland, Västmanland och Örebro ska finnas och reglera samverkan, gemensam finansiering och organisering. I denna samverkan finns nätverk för olika professioner inom forskning, exempelvis nätverk för regionernas forskningsdirektörer, forskningssjuksköterskor, nodnätverk, jurister, hälsoekonomer, biostatistiker med flera.

Sjukvårdsregionala forskningsrådet och dess regionala nod Forum Mellansverige för samordning av kliniska studier verkar för att stärka klinisk forskning inom sjukvårdsregionen och bidrar till regionalt samarbete inom klinisk forskning med hög kvalitet och relevans som bygger på och involverar hälso- och sjukvårdens resurser. Sjukvårdsregionala forskningsrådet har uppdragsansvar för styrningen av Forum Mellansverige.

Framtagen i samverkan av regionerna i Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Uppsala, Värmland, Västmanland och Örebro: Sjukvårdsregion Mellansverige.

SJUKVÅRDSREGION
Mellansverige